

SZENTÉS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen vasárnap és csütörtökön.

Előfizetési ár:

Hegyedévre 2 korona 50 fillér. félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth-tér, Hars-ház,
hová a kéziratok címezendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket

a kiadóhivatal

mérsékelt áron számít fel.

A moloch.

Öszinte köszönet jár ki a szövetkezett pártok vezérlő bizottságának azért, hogy ezuttal olyan készséggel ragadta meg a Bécsből kínált alkalmat a béke létrehozására.

Akik az ő programfeléjükért soha nem lelkesedtünk, akik soha nem festettünk senki szeme elé nemzetiszínű fantazmagóriákat, bátran mondhatjuk ki azt, a mit hiveik alig mondhatnak, hogy minél igazoltabb volt Andrassy Gyula gróf pesszimizmusa a mostani bécsi kihallgatásai során, melynek akkor hangos kifejezést is adott és minél hitelesebb szövegben követte el Ugron Gábor, a bécsi üzenetnek a vezérlő tanács tiltó határozata ellen való publikálását, amit árulásnak siettek kiáltani, — annál inkább számíthat a vezérlő bizottság a nemzet elismerésére. Mert hiszen annál nehezebbek is voltak az előfeltételek, melyek mellett az üzenetre adott válasz megállapításának munkáját kellett végezniök és annál több elszántság kellett részéről ahhoz, hogy ezt a döntő munkát végezze

Elvfeledást, következtelenséget. a

nemzeti követelések elárulását szemérevetheti a vezérlő bizottságnak Ugron és a koalíció még néhány nagyhangú bajnoka. Mi ellenben öszinte örömmel üdvözölhetjük csak a vezérlő bizottságot azon az állásponton, melyen mindig állottunk s amelyről vallottuk, hogy a vezényszókérdés jelentéktelen, másodrendű dolog, melynek eljétésére az abszolútizmus veszedelmének elkerülése okán nagyobb súlyt kell vetni, mint egy parlamenti párt, vagy pártcsoport népszerűségére akkor, mikor ez magát a parlamentárizmust is megsemmisítéssel fenyegeti.

Mikor a vezérlő bizottság megszövegezte a királyi üzenetre adott választát, melylyel Ugron szerint a nemzeti álláspontot adja fel, szerintünk azonban a helyzetet tisztázta és a normális viszonyok helyreállításán dolgozott, — csak azt csekedte meg, a mit már korábban is tehetett volna és reméljük, most végre átlátja, annyi csalódás árán azt, amit eddig belátni sohasem mert, vagy nem akart, de a mit mi már több ízben hangoztattunk. Mert — az igazság érdekében mondjuk, mely a békének nem árthat — nem való az, hogy a vezérlőbizottság-

nak csak most, az Andrassy hozta bécsi üzenet következtében nyílt első alkalma a koncilians magatartásra.

Ez az alkalom meg volt már a koalíciós vezéreknek a mult évi választások után, Tisza István tanácsára történt első kihallgatásukkor, mikor a korona nem kívánt tőlük többet, mint ma, csak ők gondolták, hogy kevesebb, mint amit ők követelnek, be nem érhetik. Ez az alkalom megvolt a berlini nagykövet, Szögyén-Marich László békekisérlete során, mely kevesebb lemondást kívánt egy csereüzlet felajánlásával, amit akkor kikapcsolási műveletnek minősítettek; Lukács László, a volt pénzügyminiszter is meghozta az erre való alkalmat, sőt nem a mai kormány dicséréseképen, de az igazság érdekében meg kell állapítani, hogy még az ügyvitelre alakult első Fejérváry-kormány is kínálta ezt az alkalmat, amelyet végre a vezérek — igen helyesen — megragadtak.

Nekünk érthető és nem is kárhoztatjuk, a vezérlő bizottság hátoratlansága ezekkel a többszörös alkalmakkal szemben. A megegyezés fölött való komoly és beható tárgyalás nem ők utasították vissza, hanem személyük-

TÁRCA.

Egyszer volt . . .

Ira: Roux-Servine.

Megérkezésük első napján így szólt az apja Jeannothoz:

— A városban kiűtött járvány elől ide menekültünk, e kicsiny falucskába; itt várjuk meg, míg megszűnik. Érezd otthonosan magad, játszdál, hiszen korodhoz illik, de ne felekedez azért meg tanulmányaidról. Kihévílten ne állj meg erős levegőn, könnyen meghűlhetsz. Éretlen gyümölcsöt ne egyél, így mennek tönkre a fogak. A fákra se mászszál, mert bizony egy láb könnyen eltörik! És főképpen figyelmeztetek, ne lépd túl az akácfa-sort, mely a rétet elválasztja az országúttól, hol csak naplopók, és gonosztevők járnak.

Jeannot jól emlékezetébe véste ezen okos tanácsokat, Néhány nap telt el és Jeannot kifogástalanul viselkedett; nem hana-

golta el túlságosan tanulmányait a játék kedvéért; hogy jóllakhatott az érett gyümölcs csel, természetesen nem gondolt az éretlenre; nem mászott a fákra, mert — ügyetlen volt; és nem lépte át a kiszabott határt sem. De elvégre, az engedelmességnek is megvannak a maga határai . . .

Minden este, ugyanazon órában, Jeannot egy fiatal asszonyt látott az úton sétálni. Bő, világos színű ruha volt rajta, mely már távolról szembeötölt, fejét széles szalmakalap fődte. Szemei szürkék voltak s hosszú, sötét szempillák árnyékolták, szőke haja dús fűrtökben nyugodott kővér nyakán; a merre haladt, kellemes illat áradt szét a levegőben. Nyilvánvalóan bevásárlásra ment, mert ragyogó, csillogó kővű gyűrűkkel megrakott ujjai között egy piciny, szalagokkal díszített kosárkát tartott.

Jeannot több ízben hallotta atyjától e szavakat, ha erről az ismeretlen asszonyról beszélt:

— Milyen kellemetlen is egy ilyen

szomszédnő! Azt mondják, hogy mindenki elött nyitva az ajtaja. És micsoda dolgok történnek nála . . .

És észrevette, hogy atyja mindannyiszor nevetett e szavakon.

Kíváncsisága így fölcsigázva, minden este izgatottan leskelődött utána.

Jó ideig az asszony úgy tett, mintha észre sem venné őt. Majd, kétségkívül mulatva a fiú csodálkozásán, mosolyogva halad el mellette. Egyszer aztán egy virágot dobott feléje; ezen az estén egész közel ment hozzája, hogy ruhája szegélyével érintette őt és meg sem állva, félhangosan szólt oda neki — Gyere!

A fiu egyedül állt a kapu előtt. Édesanyja a kapuba ment, apja vadászott. Oh Jeannot nem habozott sokáig. Egész testében remegett a gondolatból, hogy megszegjen az engedelmességet és engedett a szép asszony csábító hívásának; elérte s csakhamar el is hagyta az akácfa által kijelölt határt.

A asszony megállt, hogy bevárja őt

Tüdőbetegségek, RUPULON, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor

„Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, vialádeket, éjjeli izszadást.

„Roche“

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerháiban. — Ára évenként 4.— koron.

ben a koalícióban nagyhangú szél-szőknek a terrorizmusa. Ahányszor Kossuth Ferenc kimondta és írásban is hirdette a maga higgadt, igaz meggyőződését, mindannyiszor felviharzott az Ugronok szenvedélye, olyan mértékben, hogy a bölcs és mértékletes vezérnek másnapra vissza kellett szivnia a maga egyéni meggyőződését. Az országos közvélemény, melyet a terroristák nekivadítottak, azt tartotta nagyobb hazafinak, aki vadabbakat ordított. Így méltán féltek, hogy a népszerűségüket azok ragadják majd magukhoz, akik tovább is vadak maradnak.

Ez billentette annyiszor a béke kárára a mérleg serpenyőjét és még valami. Az a moloch, hogy a pártok szövetsége egy, a politikai életben lehetetlen fegyelem rendszerén épült fel. Mindenkit a becsületszava kötött benne, ha bármilyen mást diktál is a meggyőződése, vagy követel a józan esze. Ha ezzel szemben felhangzott egy közvetítő szó, felmerült egy békés eszme, a terroristák rögtön előmutatták a koalíciós vérszerződésüket, teli torokkal kiáltván: ez árulás. És a becsületes emberek kénytelenek voltak a szerződésnek feláldozni jobb meggyőződésüket és ezzel az ország érdekét.

Ez a maloch nyelt el már csirájában minden — még oly becsületes békekísérletet. A pártszövetség minden ilyen kísérletől féltette a maga egységét és a békét csak úgy óhajtotta, ha ezzel a maga hatalmi pozícióját is megtarthatja. És — legyünk ebben is igazságosak — ismerjük el, hogy ilyen szempontból méltán hibette a koalíciót, hogy a megegyezés csak az ő programjává! lehetséges, mert minden más program alapján felniük kellett a kiválást, esetleg azt is, hogy az egész szövetség felbomlik. Már pedig úgy bol-

dogítani az országot, hogy maguk beleszuszuljanak: ez nem volt becsvágyuk.

Most — az Avdrássy-hozza bécsi üzenet mérlegelésében és az arra adott válasz megállapításában, emancipáltak magukat a vezérek vad fegyvertársaik rettegő nyomása alól. És ime, ahogy ezt tették, lehetővé vált azonnal, amit eddig lehetetlennek hirdettek. És az országos közvélemény nem süti rájuk ezért az árulás bélyegét, hanem epedve várja, hogy mielőbb meg is csinálják a békét. És megalapnak a vadak is a békét követelő közvélemény hatalmas szavára. bár lehet, hogy később ismét ordítózni fognak. Látni való ezekből, hogy a vezérek sem ismerték jól az országos hangulatot, mikor az engedékenységűl félték. Nem, az országos hangulatot örömmel tölti el az engedékenység; mert ez a hangulat is csak azért tüzelt a harc mellett, mivel mindenkit lehazaárulóztak fentről, aki nem üvöltött a farkasokkal. Végzetes kölcsönös szuggeszión alapult az egész tüzes lávakitörés, mely a vezérektől az országra, az országból vissza a vezérekre áradt, megfojtva itt is, ott is a józan belátást és az igazságot.

Ha a mostani békeakció, — melynek pedig be kell tetőződnie, — mást sem hozna ennél a megismerésnél. — ez is olyan vívmány, melynek — kormányra jutván — a pártok szövetsége sok hasznát láthatja. De ebből a megismerésből bátoroságot és bizodalmat is kell meríteni a béke útján való továbbhaladásra. Ma Ugron Gábor kiált árulást, hogy az országot ismét felárzza, holnap más cselekszi ezt és valószínű, hogy rövidesen a tűzők egy kis csoportja verődik össze, kiválván a koalícióból. Ezek aztán bizonyosan újból prezentálják majd a becsületszó vérszerződését, a békefaló molochot. De ekkor, ezzel szemben is legyen

bátorság a vezérekben, megtagadni ezt a szerződést, mely a szabad vélemény és meggyőződés-nyilvánítás megölője. Az ország egyetemes érdekét, a béke ügyét nem lehet adott becsületszó alapján szolgálni és megoldani. Rideg ki-méletlenséggel kell kitudni, kik vannak a szövetségben a béke mellett és kik vannak ellene. A többség aztán döntson s a kisebbség, akár pro, akár kontra legyen, vonuljon ki a szövetségéből.

A béke megkötésének következménye lehet akár az is, hogy a koalíció felbomlik. De ez nem országos baj. A békepolitika új irányt jelent, mely mellett és amely körül új politikai alakulás támadhat ugyanazon elemekből melyek a koalíciót harcok célokra alkották. A harc politikája csak nyomort és szenvedést hozott az országra. Ha ez a politika be nem vált, nem szükséges mesterségesen összehozott szervezetét a maga egész összeállításában továbbra is mesterségesen fenntartani az ország egyetemes érdeke ellenére. A szabad-elpárt politikája, melynek célja helyes volt, szintén megbukott, ahogy a gyakorlatban többé érvényesülni képtelen volt. Ez a sorsa minden politikai pártnak vagy szövetségnek. De ez nem baj. Mert nem a szervezet és nem a párt a fő, hanem az ország egyetemes érdeke, melyet minden pártnak és szervezetnek szolgálni kötelessége. Ma tehát, mikor olyan közel jutottak az országkormányzásához, a szervezetelt pártoknak sincs joguk a sikert — szervezetük teljes épségeért — kockára vetni.

Téli gondolatok. Pihen a föld, pihen a munkászék, de azért a hazai földekre félnyi gondunk kerül így télszakán is. Fél-újuló reménységünk vigyázzon vissza tér a még csíraban levő gabonához és sok sok pana-

Nézte, mint közeledik feléje és nevetett. Piciny fogai fehértek voltak és szemei tündököltek. Mikor aztán félénken, zavartan melléje ért, az asszony kezei közé fogta a fiu fejét és ajkára egy igen izzó, tüzes ajkára egy forró, hosszú csókot adott. Mindez gyorsan, varlatlanul történt: Jeannot lehunyta szemeit. Mikor ismét föltekintett, az asszony már messze járt tőle. Sietve ment, miközben többször visszanezett és magasra emelte szoknyáját, hogy apró cipője fölött látható lett finom fekete selyem harisnyája.

A fiu a megépetéstől mozdulatlanul állt a keskeny, fűvel benőtt ösvényen. Az akác-fasor vége összeolvadni látszott a szürkülő égbolttal. A közeli legelőről elhallatszott a szarvasmarha nyakán lógó csengő csilingelése. És a széna illata összevegyült egy másik édes, atható illattal, az asszony vérpiros ajkának illatával...

Mikor az asszony az ösvény hirtelen kanyarulatán eltűnt szemei elől, Jeannot futva tért vissza a házuk felé.

A találkozás, az asszony hívása, a távozás, a csók, mindez csak egy pillanattig tartott. De őt mégis olyan rendkívüli érzés fogta el, ez a váratlan kaland annyira lebilincselte idegeit, eszét, hogy azt hitte, hogy sokáig-sokáig rabja lesz. Meglepte, hogy mégis mindent a régiben talált. A víz nyu-

god, zajtalanul folydogált a patakban; a libák lármasan csattogtak szárnyaikkal. A tyukok meglegedetten, vigan kereszték a magot és az elővigyázatos macska alattomos, okos tekintet vetve maga körül, járkált a háztető keskeny parkanyzatán. A konyhából kihallatszott a tűz egyhangú pattogása. Semmi, semmi sem változott, csupán ő maga.

Nem sokára megjött az apja, majd az anyja is. A földmivések hazatértek a földekről. Az asztalnál ülve Jeannot, élvezettel gondolt titkos kalandjára. Egy titok, egy nagy, édes, drága titok töltötte el bensőjét.

Beszélgetni keztek, Megint »ó« róla volt szó. Anyja arcvonásai megvettést fejeztek ki, atyja maliciózan mosolygott. »Hiába beszélték, hiába mosolyogtok, — gondolta Jeannot magában, — azért mégis megcsókol engem és ti nem tudjátok...«

Lefeküdt. Rosszul aludt. Másnap jól átgondolt és elhatározott terve volt. Történjék barmi, főkeresi őt, hogy lássa azokat a barsonyos, piciny piros ajkakait, melyek a csókot adták neki.

Hogy izgatottságát elfojtsa, látszólag olvasni kezdett. Édesanyja, rendes szokása szerint, ebéd után lefeküdt. Atyja pipájára gyújtott, puskáját fogta a és vadászni ment.

Jeannot, ekkor, mint elhatározta volt magában, kisurrant a házból; kifordult a

kapun, amely nappal állandán nyitva volt. Elérte és mihamar el is hagyta az akácok által kijelölt határt.

Oh, a szép, tiltott vidék! A széles és mély hegyifolyó lármasan csapkodta hullámaikat magas medrének partjához, mely körül-körül náddal volt benőve, egy igazi náderdő, mindegyik szár egyenes növéssé mint a lánzsza, és széles, hegyben végződő levelei a legkisebb szellőcske rezgésére misztikusan susogtak, panaszkodtak. Néha, egy hevesebb szélre a levelek mozgása egy láthatatlan lény jelenlétt sejtette.

Jeannot meglepelt futását, remegve hallgatózott, lélegzete rövid volt.

A meder mentén széles ösvény vezetett, de ő inkább választotta a sebesen folyó víz között a nádason keresztülfutó keskeny útat, hol ha megcsúszik, vagy félrelép, a vízbe esik és ahol az egyes nádszálak arcát vérezték meg. Oh, te aranyos ifjúkór, fiatalos képzelődéssel! Jeannot legalább is azt hitte magáról, hogy egy kalandos regény hőse és szinte elfeledkezett a szép asszonyról, a csókot adó illatos hölgyről.

Számítása szerint itt a közelben kellett az asszonynak lakni. Nem csalódott. Egyszerre a mozgó nádas mögött, alacsony sövénykerítéstől övezve, egy magas fehér kőfal állott előtte, melynek egyetlen ablak-

szunkra ez a remény nyújt valamelyes igazságot. Ugy vagyunk a természet fölött, mint a fősvény gazdaszony a citrommal; belőle akarunk kivenni mindent, kifacsarjuk és ki is meritjük az erejét úgy, hogy a hazai földön termett isten-áldása már alig képes kielégíteni a várakozók, a követelők kívánságait.

Mi magunk, kik úgy ragaszkodunk a föld kincsvesztéséhez, ne is okoljuk, ne is szidjuk ezt a földet, hogy nyújtott kincsén túl annyi panaszkodó kíván többet, mint amennyi az adott viszonyok közt nyújthat. Ha már annyira hozzónót a magyar nép a röghöz, melyet ezer éve ismer és mive; ha jogot formál ahhoz, hogy túlnyomó zömében földmives is maradjon és e mellett a termés mostohaaságán mégis annyi panasz csik: vizsgálódjunk még közelebről, nem-e a dolgos kezek körül van valami hiba?

Nem tartozunk azok közé, a kik a magyar földmívelést konok konzervativizmussal vadoljuk és elismerjük készségesen, hogy közgazdasági téren egy-két évtized óta nálunk is történtek jeles újítások, sőt mjabban arról is alkotunk törvényt, hogy a gazdálkodás alap-elemeit már a népiskolákban tanítsák; de másrészt — ha elfoglaltak nem vagyunk, be kell ismernünk, hogy az okosztur gazdálkodásnak csak a legkezdetén vagyunk és a reformok terén egész légiója az újításoknak kell még ahhoz, hogy veszt-telg helyzetünkben ki- lépve, az újításokkal közgazdasági téren jelentős eredményeket érjünk el.

Iyén üdvös gazdasági reformok életbe léptetésével most — mondhatni — előjárnak a bacsai gazdak. Bács-Bodrog vármegye tíz esztendőre, évi 28000 korona segélyt szavazott meg a Bacs megyei gazdasági Egyesületnek és a Bacs megyei Gazdasági Egyesületnek, mely egyesületek a következő várható eredményekben nagy kihatású munkaprogramot állapítottak meg közösen.

A mezőgazdaságra vonatkozó, összes bel- és külföldi anyagnak összegyűjtése.

Uyilása volt. Az ablak a haznak körülbelül egy emeletnyi magasságában lehetett, olyanira, hogy a meredek part magasabb helyéről Jeannot kezével elérhette volna. Az ablak mindkét szárnya nyitva volt és kényelmesen beláthatott.

Szive hevesebben dobogott, ösztöne megsugta, hogy látni fogja őt. Tisztán kivehette a falon lógó festményeket, látta, hogy az ágy megvetve és egyes ruhadarabok a székekre voltak hánva... És hirtelen megjelent a szobában az asszony. Oh, igen, ő volt az, bár nem volt rajta a szép vakító ruha; nádszal testét haziköntös fődte. Szőke haja rendetlen furtokban pihent hófehér nyakán, vállán. Mintha egy tükörben nézegette volna magát, melyet azonban Jeannot nem láthatott. Kitarta karjait, nézegette magát jobbról-balról, végigsimította dus haját és nevetgélve ásitott...

Az izgalomtól Jeannot még mozdulatlanul állott a helyén, szemeit tágra meresztette e szokatlan megjelenéstől, mikor egy férfi — hirtelen gyors látomány a keskeny ablakon át — megjelent és az asszonyt karjaiba zárta... Hallotta az asszony gyöngye, elhaló sóhajtásait, szakgatott felkiáltásait.

Jeannot remegett mind a kettőjükért. A félelemtől mintha lábai gyökereket vertek volna. Hirtelen az járt boldons fejbén, hogy voltaképpen naplopó, tolvaj, vagy éppen

Népszerű gazdasági művek terjesztése és szakelőadások tartása.

Gazdasági pályára készült bács megyei fjak támogatása.

Gazdasági tanulmányutak és kirándulások rendezése.

A konyha kertésznek csatornázással és öntözéssel való fellendítése.

A gazdasági szakoktatás szervezése.

A községi faiskolák szaporítása; a szeder- és gyümölcsfa-tenyésztés fejlesztése. Lóversenyek és lókiállítások rendezése.

Baromfi-hizlaló és értékesítő telepek létesítése. Hazipari cikkek készítése és ezek eladásának rendezése.

Szőlőmívelői és borkezelő napszamosokat képző munkaszövetkezetek létesítése.

Termelőszövetkezetek alakítása.

A tejjgazdaság fellendítéséhez szükséges nyugoti faju tehének fokozatos mérvényben való importálása. Tejcsarnokok és tejszövetkezetek létesítése segélyezése és üzemük ellenőrzése.

Kenderáztatók létesítése, fonó és szövőgyárak alapítása.

A sertésenyésztés előmozdítása és hűvőségó nyágyipari telepek létesítése.

Birtokoknak kisgazdák közt való parcellázása. A hitelviszonyok rendezése és a szövetségi biztosítás terjesztése.

Értékesítő és fogyasztási raktárak létesítése. Gazdakörök alakítása és irányítása. Gazdasági kiállítások rendezése.

A ki- és bevándorlásnak a megyei viszonyokhoz alkalmazkodó szabályozása és megállítás.

A kölcsönös állatbiztosítás szervezése s a marhasó kizárólagos árulási jogának a gazdakörök és szövetségeket részére kiosztása.

Ennek a nagyarányú és üdvös munkaprogramnak kétségkívül meg lesz az üdvös eredménye. Mind olyan reform ez, mely mélyen belevág a gazdaközönség életébe és olyan is mind, mely a szociális elvek szolgál-

latában a gazdaközönség anyagi javainak föllendítését célozza.

Bacs megye gazda társadalma kétségkívül igen üdvös eszméket hirdet és joggal számíthat az ország egész gazdaságának rokonszenvére.

És ha e nagy arányú program minden egyes pontját nem is veszik — saját viszonyaik mellett — át a többi hazai gazdasági egyletek és törvényhatóságok, mert ehhez esetleg nem rendelkeznek elég fizikai és anyagi erővel, — azt bizvást mondhatjuk, hogy ezt a zászlóvivő vármegyét egyben másban az ország minden megyéje és gazdaságadalma követendő jó példának tekintheti, melyet követni is kell, mert szinte elviselhetetlen már nyakunkon a baj és rá kell jönni arra az igazságra, hogy panaszkodással a joken segíteni nem lehet. Ehhez a jobbak kezdése, az erősek kitartó, céltudatos munkája kell, mert csak így lendül fel virágzásra a magyar gazdasági élet.

A mezőgazdasági nagy üzem.

A nagy műszaki alkotás és termelői üzemek legfontosabb tényezője, a kalkuláció. Játékgépezet késheti minden iskolás gyermek. De ha arról van szó, hogy a gőzgép állandóan éjjel-nappal, hónapokon keresztül, szakadatlanul negyvenezer lóerővel működjék, akkor nem lehet azt öletszerűen elkészíteni. Akkor a műszakilag fölgyverkezett ügyvelőnek előre ki kell számítani és össze kell állítania a hatalmas gép terveit a legutolsó csavarig. Egészén hasonlóan vagyunk a termelői üzemekkel is. Ha a parasztlény és a lakatossegéd önálló gazda, illetve mester lesz, megelí előzetes üzemtervek és kalkulációk nélkül is. De ha tízezer holdas latifundiumról, vagy pedig tízezer munkással dolgozó gépgyár vezetéséről van szó, akkor a hatalmas munkát álló természeti erőket, gépeket és munkálatokat csak előre kidolgozott üzemtervek és pontos kalkulációk szerint lehet oly módon csoportosítani, hogy a kifejtett gazdasági tevékenység lehető nagy hasznót hajtson.

Iyén értelemben véve a dolgot, Magyarország területén még nincsenek mező-

— Te semmirekellő! — mondta az apa, magánkivül haragjában.

Jeannot izzó arcát dörzsölgette; szeméi könnyei teltek meg, nagy súly nehezedett szívére.

— Előre, takarodj!

Szó nélkül megindultak a keskeny ösvényen egymás után haladva. Jeannot lehagoltan elől ment, fejét lehorgasztotta. Hallotta háta mögött apjának gyors, elfojtott lélegzetét és ujjának ideges dobolását a puskatoronson.

Igy értek az akácfa-sorig. — Töröld le könnyeidet.

Jeannotnak nem volt zsebkendője. Az apja odanyújtotta neki az övét. És Jeannot ekkor ugyazt az illatot érezte szétáradni, mint mikor a szép asszony járt itt. A fiú önkénytelenül is rágodolt. Ugy érezte, mintha az asszony fiúom, bársonyos keze végigsimogatná kiplrukt arcát. Ez az illat annyira megzavarta, hogy megtántorodott. Az apja karjaival fogta fel őt és midőn a házuk elé értek, hirtelen ellágyult hangon mondta:

— Nem szólok semmit az anyádnak és te is okosan tesszed, ha hallgatsz...

És az apa befordult a kapun, előbb azonban visszavette zsebkendőjét Jeannot remegő kezéből.

rabló ez az ember. Úgyesen, végtelen elővigyázattal utat tört magának a nád között, hogy zaj nélkül lecsúszson a meredek partról. Egy száraz nádszal széttört léptei alatt. Meghúzódott a levelek közt és sokáig meg se moccant. Odafönn a szobából ezüstpénc csöngését hallotta. Aztán egy ajtó nyílt és csukódott, majd semmi sem zavarta a csöndet. Néhány pillanatig várt még remegve. Megmagyarázhatatlan félelemtől megkapatva, hirtelen felugrott. Egyik kezével utat tört magának a nád között, néhány erős ugrással künn termett az úton. Feje zúgott, szeméi fátyolosak, zavarosak voltak. Ő csak futott, futott, lábainak mintha szárnyai lettek volna. Hirtelen ekkor beleütközött valakibe, aki előtte haladt. Megbotlott, de gyorsan talpra állt. Érezte, hogy egy erős kéz megfogja s megállásra kényszeríti s egy hang ért a föléhez:

— Honnan jössz?

Az apja előtt állt. Sohasem látta még ennelölte azt a zavart, gyanakvó, szűros tekintetét.

— Honnan jössz? — ismételte az érelyes hang.

Jeannot nem mert hazudni. Hebegve bevallotta mindazt, amit látott... Szavait nem fejezhette be. Egy heves, csattanós pofon félbeszakította őt.

gazdasági nagy üzemek. A gézke és cséplőgép magukban véve ide még nem éleltségnek. A nagy üzemnek két főjellege van. Gazdasági jellege a kalkulatórikus vezetés, műszaki jellege pedig a szabad gazdálkodás. A magyar mezőgazdaságban hiányzik még ez a két főjelleg. Néhány kivételt esetet leszámítva, mezőgazdasági üzemünk átmeneti stádiumban vannak. Fejlettebbek már a tanyagazdaságnál, de messze vannak még a modern nagy üzemtől.

A régi korban egyáltalában csak kis üzemben lehetett gazdálkodni. A néb száz ezer holdas birtok minden tanya önálló gazdaság volt. Az egyes falvakban legfőbb öt-tíz parasztsalád dolgozott együtt. A növénytermelés tisztára a természet bizarr játéka kormányozta. A paraszt Nógrádban éppen úgy dolgozott, mint Torontalban. Primitív szerszámokkal szántott, vetett és aratott. A növénytermelésnek csak kézzel végezte el a fizikai munkáját. A kémiai processzust egyáltalában nem vezette, sőt fogalma sem volt róla, hogy ilyen valami is létezik.

A mai magyar mezőgazdasági üzemekben a régihez képest, a fejlődés csak a fizikai munkára szorítkozik. A mai gazdálkodást jellemzi a gépiizem. A talaj előkészítést, vetést aratást, szóval az összes fizikai munkát gépek végzik. Ez a fejlődés azonban nem elégséges. A gép olcsón és gyorsan dolgozik. A gézke emeli is a föld hozamát. De a többi gép, a vető-, arató- és cséplőgép nem fokozza a föld produktumait, csak a munkás szájából veszik ki a kenyeret. Ezzel nem azt mondom, hogy a gépeket nem kell használni. Sőt ellenkezőleg. Minden lehetséges munkát géppel kell végezni, de akkor aztán a föld termő erejét is fokozni kell, hogy a tökéletes fizikai munkával arányban álljon a növénytermelés kémiai processusa is.

Igy működik a modern nagy üzem, a melynek a szabad gazdálkodás a jellege. Földáta ekképen hangzik: Évek hosszú során át tett megfigyelésekből ismeretesek a vidék meteorológiai és talajviszonyai. Ezek az adatok. Itt van a talaj. Vannak benne káli, nátrón, mész, foszfát, vasók, légrézsek, homok, agyag és kőszemcsék. Tessed ezt a talajt fizikai állapotba hozni, (szántás, kapálás stb.), hogy rajta növény teremhesen. És tessék egyidejűleg megállítani kísérletileg azt, hogy mennyi és milyen mennyiségű sóanyagot, műtrágyát és természetesen trágyát kell a talajban lévő sókhoz hozzáadni, ha azt akarjuk, hogy a föld lehető sok növényi produktumon.

A modern mezőgazdasági szabad üzem nem ismer vetésforgót. A gazda azt termel, ami legtöbb jövedelmet ígér. A talaj csak eszköz a kezében, melyet lehető jól akar értékesíteni. Olyan növényt termel rajta, a melyik a helyi és műszaki viszonyoknak legjobban megfelel, de a mellett a kalkulatórikus elv szerint legjövédelmesebb. És valóban, ennek a rendszernek az eredményei fölülmulhatatlanok. Merseburgban, Erfurt, Stettin és Magdeburg vidékén megfigyelték a modern nagy gazdaságok és a paraszttulajdonosok hektáronkénti hozamát. Az alábbi táblázatban szembe állított a két eredményt:

Modern nagyüzemben. Paraszttulajdonos métermáza hektáronként	
Búzatermés	35 10
Rozstermés	30 8
Arpatermés	28 10
Zabtermés	25 9
Burgonyatermés	200 40
Szénatermés	50 28

A nagy hozamnak megfelelő a nagy jövedelem is. Magdeburg vidékén, Halleban és Erfurt táján 200—250 korona a hektáronkénti haszonbér nagy bérletknél. Ezekhez a számadatokhoz nem kell kommentár.

A mezőgazdasági kifejlődés alapelve a jövedelmesség. Ez alól az általános gazdasági törvény alól nincs kivétel. Bank, bányá, gyár és földbirtok soha sem ment még előre ha nem a jövedelmesség szempontjából fejlődött. És valóban, a nagy üzem legjellemzőbb vonása az, hogy hajszálpontosan ismeretesek a jövedelem növelésének a módjai. A nagy üzem fölhasználja jövedelme növelésére a természettudomány

törvényeit, a gépeket, szaktudást, emberi erőt, szóval mindent, amit csak kihasználhat. És ez az önzés a fejlődés egyetlen biztos alapja.

A magyar nagybirtokosoknak is meg kell érteniük ezt az elvet. Jövédelmesebben kell gazdálkodniuk. Földadatuk csak abban áll, hogy azt a termőföldet, amelyik most keveset hoz, nagy jövedelmi forrássá tegyék. Mentségük nincs, hogy miért nem teszik ezt meg. A politikai viszonyok egy gazdát sem akadályoznak meg abban, hogy földjét mélyen szantassa, hogy műtrágyát vásároljon és gazdasági üzemét modern elvek szerint vezesse. A közös vámtarület sincsen ártalmára a földbirtoknak. Az sem mentség, hogy nincsen elegendő munkás, mert hiszen évenként több százezer munkabíró földműves vándorol ki munka híján Amerikába. A hitelviszonyok pedig kitűnők. Minden nagybirtokos kap produktív hitelt. Addig, míg automobil és versenyparipát vásárolhatnak, gézekét és műtrágyát is kapnak a nagy uradalmak.

A produktív hitel különben is olyan természetű dolog, hogy kifizeti magát. Modern szerszámokat, gézekét és műtrágyát csak előzetes kalkuláció alapján lehet üzembe venni. Az előzetes terv pedig megmutatja, hogy jövédelmesebb-e befektetés. Itt van azonban a bökkenő. A magyar uradalmakban hiányzik a biztos szakismeret, a kereskedelmi tudás és a határozott, akadályokat nem ismerő produktív szellemi munka. A magyar uradalmak nem képesek az előzetes tervük jó vagy rossz vitorlóról meggyőződést szerezni. Hiányzik a fejlődés fundamentuma, a nagy látókörűség és a szellemi töké.

Nincs elfog dható ellenér. Minden fejlődés alapja a szellemi munka. Ez emberi társadalom azért fejlődik, mert az ember gondolkodni tud. Pénz, vámtarület és politika csak másodrendű termelő tényezők. A vezér szerep és az aktív tevékenység mindig a szellemi munkát marad. A gazdasági élet fejlődése ugyanazon törvényszerűségek alá esik, mint a társadalom egyéb életnyilvánulásai. A társadalom összes nagy műveit pedig a szellemi erő te emti meg. Shakespeare drámái, Munkácsi festményei, Beethoven zeneművei, az eskütéri hid, a budapesti elevátor és az opera épülete szellemi munka alkotásai. A gazdasági művek sem lehetnek egyéb tényezők alkotásai.

A nagy gazdasági szervezetek, kivétel nélkül, mindig egyes kiváló egyéniségek munkájára révén jöttek létre. Ez alól a szabály alól a kivételek csak látszólagosak, Annál a köztudomáslag győnye tehetségű embernél, a ki kisméret volt és gyors, bankár vagy milliósos lett; annál ott dolgoznak a határban nagy látókörű hivatalnokai, akikben a lángelme minden tehetsége megtalálható. Csak egy hiányzik. Nem hivatottak a nállóságra. Ismétlem, nincs kivétel. Szellemi munka nélkül nem épülhet monumentális palota, nem születik Shakespeare dráma és nem jöhet létre modern gazdasági szerv sem.

Ötven éve nem volt nagy üzem. Nem voltak nagy bankok, részvénytársaságok, gyárak és modern mezőgazdasági üzemek. Ma vannak. Föltétlenül kellett tehát szellemi erőnek működni, amelyik ezeket az alkotásokat létrehozta. A pénz szerepe csak előtérbe tolakodott. A magyar latifundiumok tulajdonosai ne ámitsak önmagukat. Pénz, gép, munkás, műtrágya, vetőmag, szóval a modern termelés minden produktív tényezője rendelkezésükre áll. Csak rendelkezniük kell ezekkel a tényezőkkel, csak szellemi munkát kell végezniük gazdaságuk érdekében. Ez az egyetlen útja boldogulásuknak és a magyar parasztnép megmentésének.

Ujdonságok

Szentés, 1906. február 1.

— Emlékeztető. Szentés város képviselőtestülete f. hó 5-én, holnap délelőtt 9 óra-
kor tartja rendes havi közgyűlését, a túl a kurcái tanácskozó teremben.

— Közigazgatási bizottság. Csongrád vármegye közigazgatási bizottsága, a rendes

megállapodástól eltérően, ezúttal nem a hónap második keddjén, hanem kivételesen f. hó 6-án, tehát első keddjén tartja a havi rendes ülését a vármegyeház kistermében. A bizottság a kivételes ülésszé ezúttal azért történik, mert elnöke, Csató Zsigmond dr. főispán, közvetlen az ülést követően, f. hó 7-én, hosszabb fenttartózkodásra Budapestre utazik.

— Gazdasági szakelőadás. Amit már lapunk előző számban is említettünk, újból felhívjuk rá a gazdalközönség figyelmét, hogy a gazdasági egyesületben ma délelőtt 10 óra-
kor népies gazdasági előadást tart a vásárhelyi földműves iskola egyik jeles szaktanára és kertésztanítója. Az előadást nem egyetlen tagok is meghallgathatják a mert tanulni sohasem szégyen, hiszük is, hogy sok hallgatója lesz ezeknek a tanulságos szakelőadásoknak.

— Adófizetés az exlex után. Sok gondot okoz a politikásoknak az, hogy miképpen lehetne segíteni az adózó polgárok sorsán, ha az exlex véget ér; hogy lehetne biztosítani, hogy a multak mulasztása ne emésze föl a polgárok erejét, ha az ország dolga ismét visszatér a rendes mederbe. Barabás Béla orsz. képviselő, akit szintén foglalkoztat ennek a fogas kérdésnek a megoldása, a napokban felkereste Farkas Győző aradi pénzügyigazgatót és arra kérte, adjon neki véleményt arról, hogyan lehetne az exlex megszűnése esetén a be nem fizetett állami adókat a hátralékosok legkisebb megterhelésével behajtani. A pénzügyigazgató Lócs Részó Arad városi adóügyi tanácsnokát kérte meg a vélemény elkészítésére. A tanácsnok elkészítette a javaslatot, mely szerint az adófizetés olyképpen volna rendezendő, hogy az összes adók, melyek az exlex előtt lejártak, továbbá amelyek az exlex ideje alatt esedékessé váltak, valamint az az adó is, mely most lesz 1907-ig terjedő időre kivetendő, egyszerűen összegeztessék és hűsz havi egyenlő részletre osztva, hűsz hónapi részletfizetéssel legyen törleszthető, illetve kifizethető. Barabás Béla képviselő a javaslatot magával vitte Budapestre, ahol annak idején a vezérőrbizottság elé terjeszti és ha elkövetkezik annak az ideje, hogy a parlamentaris élet újból megindul az országban, ezt a javaslatot akarja elfogadtatni, mint előfeltételt, az uralomra jutó kormányynyal.

— Teasztély. A jótékony négyelet a legutóbbi teasztélyt, a diakmaltaságra való tekintettel, kivételesen nem szombaton, hanem a mult csütörtökön este tartotta meg, a kaszinó termében. Ennek a körülménynek tudható bér, hogy ezen az estélyen kevesebben voltak, mint ahogy az egylet e családins jellegű, kitűnő estélyein egyébként résztvenni szoktak; de az estély így is eléggé látogatott volt és akik benne résztvettek, olyan kitűnően mulattak, hogy csak a vilagos reggel vetett véget a kedélyes vígdozasnak. A vendégek lelkesen tapsoltak Regdón Erzsike kisasszony kitűnő zongorajátékát, Király László előadást és Gellén János szépen előadott énekét. A négyelet — mint értesülünk — a farsangi évadban még egy jelmezestélyi rendezését tervezi.

— Gazdák figyelmébe. A gödöllői koronauradalomban 25 pingau, 8 szimmentáli, 7 bonyhádi és 10 inntáli fajta egy és fél éves tenyészbika kerül, a gödöllői alsómajorban, mely a vasúti állomástól 2 és fél kilométer távolságra fekszik, f. hó 8-án délelőtt 10 óra-
kor, nyilvános szóbeli árverés útján eladásra. Felhívjuk erre a körülményre a jószágtenyésztő gazdalközönség figyelmét azzal, hogy az érdeklődők a közelebbi felvilágosítást az árverésre nézve a csongrádmegyeli

gazdasági egyesület titkári hivatalában kapják meg.

— **Pusztaszéri föld Amerikában.** Az amerikai magyarság történetének egyik szomorú jelensége, hogy magyar temető is létezik már odakint. A monongaheli magyarság létszámát ez a temető, Kovács Kálmán volt gyevi barát, ottani lelkész kezésére s ez nemcsak a telekkönyvben fog örökké mint magyar temető létezni, hanem a valóságban is, mert csak magyarok temetkezhetnek belé. A temetőt hazai, pusztaszéri hantokkal szentelték föl, miket — a nevezett lelkész kérére — Sövényháza község küldött ki a tengeren túl élő véréinknek.

— **Agyonütötte a testvérét.** Szomorú kimenetelű családi viszályból származó bűnper foglalkoztatta f. hó 1-én a szegedi büntető törvényszéket. A vadlott Somoskövi Pál 19 éves ötműszi legény volt, aki a múlt év őszén anyonütötte a testvérbátyját, Jánost. Ugy történt az eset, hogy a Somoskövi család kint dolgozott a mezőn és János, az idősebb, aki mindig megatalkodott, rossz fiú volt, utni kezdte a lovakat, mire az apja figyelmeltette, hogy ne bántsa a jószágot. Erre a goncs:májú legény megütötte az apját. A fiatalabb fiú, Pál, ekkor az apja védelmére kelt és János erre őt is megakarta ütni. A legény elutott s a batyja üdözőbe vette. Mikor az ifjabb úgy érezte, hogy üdözője már beéri, hirtelen visszafordult és a kezében volt kapavál úgy fejbavagta a bátyját, hogy ez a szenvedett sérülés következtében rövid idő multán meghalt. A kir. ügyész erős féltelmében elkövetett, halált okozó súlyos testisértéssel vadolta Szamoskövi Pált, aki a tárgyalás során azaz védekezett, hogy önérdelméből ütötte le a bátyját. A bíróság nem fogadta el ezt a mentesítést, de arra való tekintettel, hogy a meghalt legény rosszindulatú, kötekedő fiú volt, a vadiottat csak négyhónapi foghazra ítélte el.

— **Az italmérés vasárnapi szünetelése.** Az a nagy mozgalom, amely a pálinka ellen egész Európában megindult, Magyarországon is vetett hullámokat. Sok kísérlet történt, eredményes és eredménytelen is, a szesz italok fogyasztásának csökkentésére és megalkult az alkohol ellen küzdő good-templarend magyarországi páholya is. Ez e rend, egy országos bizottsággal egyesülve, emlékiratot nyújtott be a pénzügyminiszterhez a szesz italok kímérésének vasárnapokon való beszüntetésére tárgyában. Az emlékirat elmondja, hogy Európának több államában elrendelte már a törvényhozás az italmérés vasárnapi szünetelését, mert belátjuk, hogy a nép megtartásának egyik főbb forrása a vasárnapi italozás. Már Oroszországban sincs nyitva vasárnap a pálinka mérés és ha még sokáig várunk, mi leszünk az egyetlen ellenzői ennek az üdvös intézkedésnek: Magyarország és Ausztria. Egyes törvényhatóságok nálunk is megtették, hogy szabályrendeletileg korlátozták a vasárnapi italmérést, de ez nem elég, mert nem szörványos, hanem az egész ország területére kibáto intézkedés kell. Az emlékirat betérjesztői ezért megkérlik a pénzügyminisztert, hogy egyelőre legalább azt tiltsa meg, hogy pálinkamérésekben, kávéházakban és szatócsüzletekben szombat estétől hétfő reggelig palinkát áruljanak. Az emlékirat meggyőzően okolja meg ezt a kérést s ha a miniszter nem is veszi most figyelembe, az a haszna meglesz mégis, hogy a közvéleményben megerősíti a mozgalom szükséges voltában való hitet és az emberbaráti, életmentő küzdelemnek, mely a pálinka ellen folyik, újabb lendületet ad s azt napirenden tartja.

Milyen időnk lesz? Meteor írja

9—13—14—16—20—21—22—23—25 és 26-ra esnek. Ezek közül a legerősebb hatásúak a 9—13—23 és 25-ek lesznek. A 9-iki hidegebb, a 13-iki csapadékos és a 23—25-ek ismét hideg jelleggel, amikor viharos befolysok is érvényesülhetnek. Február eleje még változatos, majd a 2-iki csomópont hatáskörében némileg enyhe, állandóbb időjárás következik, amire csak a 9-iki csomópont hat majd zavaróan, de ezen csomópontot következő erősebb és nagyobb változást várhatunk, hideg jelleggel. Meteor januári jóslása minden tekintetben bevált és mint megbízható forrás ma a budapesti tőzsdén az időjárásnak az ő jóslásai képezik a legkompetensebb ellenőrzőjét.

— **A lábába lött.** Szaszko István horgosi szőlőcsész, aki a vadászati tilalom ellenére gyövesesen járt-kelt a határban, f. hó 1-én véletlenül emberekkel találkozott, akik elől fegyvert hirtelenben el akarta rejtetni. Ezen manőver közben a fegyver véletlenül elsült és a golyó Szaszko jobb lábába furdott. A súlyosan sebesült csészót a községi előjáróság beszállította gyógykezelés végett a szegedi kórházba.

— **Vármegyénk református lelkeszi karához.** Örömmel jegezzük föl, hogy az emberszeretet nevében való felhívásunk nem hangzott el nyomtalan. Arról van szó, hogy segítsük meg a »Nagypénteki református Tarsaságot«, mely célul tűzte ki a 7 éven fölüli, elzúlécsnek kitétt árva elhagyott gyermekek megmentését. A Tarsaság emberbaráti feladatát felekezeti jelleg nélkül gyakorolja, am mégis az első és legnagyobb segítséget a hazai református lelkeszi karától várja. A tarsaság egy koronas sorsjátékot rendez igen értékes és számára néve is tekintélyes, ötszázhatvanhárom nyeregményvel. A főnyeremény értéke 10000 korona. A tarsaság azt kéri, hogy erre a jótékony célú sorsjátékára a lelkeszi kar hívja föl a hívek figyelmét. A játéktervből kitűnik, hogy míg a jószívek egy nagy emberbaráti ügyet szolgálnak, nagy nyereséi esélyekkel lehetővé teszik magukra néve azt is, hogy értékes nyereményekhez juthatnak. A tarsaság a húzást ez évi június 6-ig okvetlenül megtartja. A magunk részéről is kérjük vármegyénk református lelkeszeit, hogy a gyermek- és elekméntés ez istennek tetsző szép munkája sikerét tőlük tehetőleg segítsék elő.

— **Divattá lett,** hogy például minden bedörzsölésre alkalmas külszere ráfogják, hogy az csúzt, köszvényt biztosan gyógyít. A ki csúsz és köszvényben szenved, az csakis az orvosi kítűnőségek által kiválónak elismert Zoltán-féle kenőcsöt használja, mert ez a legmakacsabb megbetegedéseknél is kítűnő eredménnyel lett alkalmazva, mint ezt rengeteg köszönőlevél és orvosi ajánlás igazolja. Egy üveg ára 2 kor. Zoltán Béla gyógyszer-tarabban, Budapest V, Szabadságtér.

— **Felolvasások.** A református kor e mai vasárnapon ismét két helyen tart felolvasóestélyt. A központban, az egyháztanács termében, délután 4 órakor felolvasást tartanak: Kis László segédlelkész és Berczelli Károly tanító, közben pedig Varga Erzsike kisasszony szaval; a felsőpárton pedig délután 4 órakor felolvasnak: Gerőcz Lajos lelkész és Takács János tanító, közben pedig Papp István főgimnáziumi tanuló szaval. — Az izraelita egyház kobeében alakult felolvasó bizottság, mint már jeleztük, ma délután 5 órakor szintén tart felolvasó estélyt a főgimnázium rajztermében, mely estélyen Friedmann Gyula dr. főrabbi tart felolvasást, Vajda Károly főgimnáziumi tanuló pedig szaval.

— **A vadorzás meggátítása.** A földmívelésügyi minisztériumhoz az ideitelen szokatlanul sok panasz érkezett a vadorzás miatt, amelyek napirenden vannak. Miután a földmívelésügyi minisztérium a panaszokat alaposnak találta és báró Feilitzsch Artúr földmívelésügyi miniszter különösen nagy gondot fordít a vadászati ügyekre, a legerélyesebb rendszabályok életbeillesztését javasolta a belügyminiszternek. Mint értesültünk, a belügyminiszter utasította a csendőrséget, hogy a községekben minél sürűbben és minél szigorűbben tartsanak fegyvervizsgálatot. Akinnek fenyverengedélye vagy vadászati engedélye nincs, azoktól a fegyvert kobozták el és ellenük a megtorló eljárás indításuk meg. A csendőrségnek külön utasítás adtak, hogy az ismert vadorzókat különösen szemmel tartásák, mert ezek veszélyes tetik leginkább a személy- és vagyonbiztonságot.

— **Tehenlopás.** Kis Sándor békényi lakos panaszt tett a rendőrkapitányiságnál, hogy a f. hó 2-ra viradó éjszakán ismeretlen tettesek egy daruszóru, I. G. bélyegű tehenet loptak el tőle. A rendőrség azonnal megindította a nyomozást, de eddig eredmény nélkül.

* **A tödővész gyógyszerül** a búkkfakátrány-készítményének teljes joggal régi jó hírnévét örövendek. Ezen készítmények a legkülönbözőbb alakokban használnak, melyek között legjobb a »Sirolin Roche«. miután ez hatásos, ingernélküli és mindenképpen itgen józít. Kapható minden gyógyszer-tarabban.

7 **Ha a gyermek-** nek gyógyszer kell beadni és a gyermek szivesen veszi azt, úgy meg lehetünk róla győződve, hogy a gyógyszer hatása sokkal előbb és jobban lesz észrevehető, mintha a gyermek a gyógyszert csak kényyszerítve veszi be. Ez főleg a SCOTT-féle EMULSIÓ-nál tapasztalható, amely jó ízű és könnyen emészthető készítmény. A legfinomabb norvégiai gyögyesukamajolából készült és a nátron hypophosphitok hozzáadásával. A SCOTT-féle EMULSIÓ különösen gyermekbetegségeknek alkalmazható kiváló eredménnyel. A gyermeket erőssé és izmosá teszi és rendes testi fejlődését előmozdítja.

A SCOTT-féle EMULSIÓ valódiságának jele: a hátán nagy csukát vivő halász védjegy. VII. 2—1. Kapható minden gyógyszer-tarabban. Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélfélyeg beküldése ellenében minta üveggel bérmentve szolgát: Dr. BUDAI EMIL. »Városi gyógyszer-tarab BUDAPEST, IV., Váci-útca 34/50. Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.

Báli selyem méterenkint 80 krajcártól kezdve, utolsó újdonság. Porto vámentesen házhoz szállítva. Gazdag mintagyűjtemény forduló postával. (4.)

Heuneberg selyemgyára, ZÜRICH. A szentesi KÖZPONTI TAKARÉKPÉNTÁR kötelezvényi és bekebelezési bélyeg nélkül, tehát illetékmentesen és minden külön díj nélkül konvertál kölcsönöket 10 évtől kezdve egészen 65 évig terjedő időre 100 frt után 2 frt 30 krtól kezdődő felévi tőke és kamattörlesztéssel. Új kölcsönöket pedig a egmersékeltebb kamatláb mellett ad.

Piaci árak. A következő piaci arakat jegyeztük fel: Búza, 8 frt. — krtól 8 frt. 10 kr.-ig Arpa, uj 7 > 40 > 7 > 70 > Zab 7 > 40 > 7 > 50 > Tengeri uj 7 > 50 > 7 > 60 > Csöves 6 > 20 > 6 > 30 > Hecremag 40 > — > 45 > — > Szalonna 77 > — > — > — > Hízott sertés 58 frt. — krtól 60 frt. — kr.-ig

Felolvasóközösség: BÁNFALVI LAJOS. Lakodó lakodóné, Szentés és Vidéke könyvnyomda

Fekete János

nagynyomású I-ső osztályú két házi földje és IV. tized, 813. számú háza eladó. Tudakozódhatni fenti szám alatt.

5773/1kv. 1906.

Arverési hirdetem. kivonat.

A szentesi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Füstl Molnár Sándor ügyvéd végrehajthatónak öv Nagy Sándorné Horváth Jusztina végrehajthat szüvedett elleni 22 korona 70 fillér tőke kö vetelés és jár. iranti végrehajtsai ügyében, a szentesi kir. járásbírósg területén levő Szentes város belterületén fekvő a szentesi 10911 szíjtkvben A 1 2809 hrsz. alatt felvett beltelkes ház és udvarra 1243 koronában ezennel megállapított kiküldési árban az arverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1906. évi február hó 22-ik napjának délelőtti 9 órájkor ezen telekkönyvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános arverésen a megállapított kiküldési áron alul is eladtni fog.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsarának 10 százalékát vagyis 124 kor, 80 fillért készpénzben vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a banatpénznek a bíróságnal előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismeréventy. atszolgáltatni.

Kelt Szenteszn. a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnal, 1906. évi decemberber hó 5 ik napjan.

KATKICS kir. bíró.

A szentesi izraelita hitközségtől.

Hirdetmény.

A szentesi izr. hitközségi népis-kolájának felépítésére. nevezett hitközség elnökségéhez címzett ajánlatok útján, 1906. február hó 20-iki határidővel zárt ajánlati versenytárgyalást tart.

A közel 20.000 k.-ra rugó építkezés vonatkozó összes tervezete, részletes költségvetése és vállalati feltételei a szentesi városi mérnöki hivatalban megtekinthetők, illetve ott 5 k.-ért megszerezhetők.

Szentes, 1906 jan hó 30-án.

Dr. László Vilmos
hitk. elnök.

Értesítés.

A „Szentesi Kölcsönös Segélyző Szövetkezet“ t. részvényeseit értesítem, hogy az 1903 ik évben jegyzett üzletrészek értéke, üzletrészenkint 69 k. 30 f., f. é. február 6-án és 13-án d. u. 1 órától 5 óráig, a későbbben jelentkezők pedig csak hétfői napokon a hivatalos órák alatt fog kifizettni. Együttal figyelmeztetem az üzletrészeseket az alapszabályok 11-ik szakaszának azon rendelkezésére, mely szerint a f. é. február 6-ától számítandó egy év alatt fei nem vett üzletrész vagy annak bármely része a szövetkezet tulajdonává válik.

Szentes 1906. évi febr. 1.

Balázsovits Norbert
szövetk. igazgató

ÜGYVÉDI IRODA MEGNYITÁS.

Dr. Albertényi Adolf Szentesen Kurcaparti I. tized 4. számú házánál (megyeházzal átellenben) ügyvédi irodát nyitott. 3-3

Szentes, 1906 január hó.

Kiadó bolthelyiségek.

A Koszuth-útcai Weisz udvarban

egy bolthelyiség és egy szép bútorozott szoba azonnal kiadó. — Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal. 2-2

5 korona és több napi kereset

Házimunka-kötőgép társulat

Kerestetnek mindkét nem-bli egyének, akik gépeiken kötnek. Egyszerű és gyors munka otthon a háznál, egész éven át. — Semmi előismeret nem szükséges. — Talóvság mísem határoz s a munkát ni adjuk el.

Prága, Petersplatz 7. 1-570

Házimunka kötőgép társulat

Thos H. Whittick és társa
50-22

ÉRTESÍTÉS.

Alulírottak tisztelettel hozzuk Szentes város és vidéke érdekelt nagyra-becsült közönségéhez szives tudomására, hogy eddig Fränkl és Károlyi néven vezetett

Terményüzletünket

a f. évi február 1-ével feloszlattuk.

A jövőben Károlyi József és özv. Polacsek Nándorné, mint társak

Károlyi József és Társa

néven fogják a Terményüzletet vezetni.

Amidőn az igen tisztelt gazdátársainknak eddig irányunkban tanúsított igazi jóakarátát a leghálásabban megköszönjük, kérjük, hogy ezen irányunkban kifejezett jóindulatot részünkre a jövőben is megtartani szivesek legyenek — s vagyunk 10-1 Kiváló tisztelettel:

Polacsek Nándorné, Károlyi József.

Kiadó lakások.

Incze József, III. tized 37. számú házánál egy 3 szobás és egy 2 szobás útcai lakás, a hozzá tartozó mellék-helyiségekkel kiadó.

Ertekezhetni Horváth Jenővel.

6-1

Minden könyvkereskedés útján megrendelhető a negyvenhatodik kiadásban megjelent, pályadíjat nyert műve Dr. Müller egészségügyi tanácsosnak,

a megzavart ideg- és szexuális rendszerről.

Bérmertve, borítékban megküldi 1 kor. 20 fillér levélbelyeg ellenében

52-24 CURT RÜBER. Braunschweig

Tüdőbajt,
köhögést, elnyálkásodást, ors meghűlést gyógyít

Halápi-főle
Hársta-szörp

egy üveg ára 5 korona

Kapható:
„Ánoston-gyógyszertárban“
Epost, József-körút 63. sz.

Fekete Péter

volt mezőőrnek a kistőkei állomás közelében (106/a sz.) 16 hold földje tanyaépülettel együtt eladó. Értekezni lehet a helyszínén, vad IV. t. 813. sz. alatt. 2V1.

Érsek Imre I. t. 698. számú sarok háza, mely alatt szép nagy pince is van, bármiféle üzletnek alkalmas, olcsón eladó.

A reklám

Állandó, egyszerű és ügyes reklamozás minden gvári kereskedésnél, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az életető eleme.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a leg-sikeresebben, legjobban és legolcsóbban, megtudható az

Általános Tudósító

hirdetési osztályánál

tulajdonos LEOPOLD GYULA szerkesztő
BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 54.

ahol kiváló székértelemmel, odaadó lelki-ismeretességgel, pontossággal és olcsón eszközölnek hirdetések és reklamokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptarakban.

<p>Oltóság Leiklimeretesség!</p>	<p>Saját orgámban hirdessen kisérőleg</p>	<p>LEOPOLD GYULA</p>	<p>hirdetési irodája által, Budapest, Erzsébet-körút 54.</p>	<p>Szakavatatlisági Pontosság!</p>
<p>MINDEN HÖLGY ELŐNYE olcsón és a mellélt mégis divatosan és elegánsan ruházkodni. Saját érdekében kérje ezért dűntartalmu mintagyjóteményünket, melyet megkötés előtt ingyen és bérmentve küld a WIENER MODERN UNION Bécs, L. Schottenring 10</p>	<p>VERZEGÉNYSEG, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGENSEG gyógyításra és gyógyáramlatok erőbőrlésére a legkísértebb kezintény. KRIEGER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR. Valódi tokaji borból készült, tehát nem töveztendő össze más készítményekkel. Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vort. Kis üveg ára 325 kor. Nagy üveg 6 kor. — Kapható gyógyírakban. Postán küldi: KORONA-GYÓGYSZERTÁR Budapest, Mávin-tér.</p> <p>Császárfürdő Elsőrangú kénes hévíző gyógyfürdő pártatlan gőzfürdővel, legmelegebb közös és külön iszapfürdővel, pom-pas ásványvíz-uzodákkal, kó-, kád-, kőleg-, villamos víz-, szénasav- és napfürdőkkel. 200 kényelmes lakosztobával. A legszelebb kezele.</p> <p>téli és nyári gyógyhely BUDAPESTEN. Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve</p>	<p>SZIMON ISTVÁN FÉLE GYÓGYEREJŰ SÓS-BORSZESZ</p> <p>MINDENŰT KAPHATÓ</p>	<p>Szőnyegyek takarók függönyök Bátorszárvetek eszpektológusok Szőnyeg S. SCHEIN ca. és k. udv. száma WIEN, I. Gausermarkt 12. Dűntartalmú lápes ARIEGYZER ingyen és bérmentve.</p> <p>Ön nagyon időnekek látszik! Fesse haját a CZERNY-féle Tanningene HAJFESTŐ-SZERREL</p>	

PLATSCHEK VILMOS
elismert legolcsóbb, legszelebb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

Dr. Kovács
kőspasztája
3 nap alatt
biztosan hat.
Tégyelek 1-20
Dr. Kovács
gyógytára
Bécs, Gyár-B. 17.

HOTEL PARIS STÁILODA
BUDAPEST, VI., Váci-körút 23. 52.
100 szoba 2-20 k. től fejébb hiszolgálattal és ellátással.
Tárgyalósal együtt. Fürdő, elegáns kávéház, étterem és sörcsarnok a házban. Vilmos vasúti megállóhely az épület mellett.
Ötven pályutatók a hajó felé.

SMITH PREMIER
képviselely keresetnek

SMITH PREMIER N° 5
képes árjegyzék ingyen.

VILÁG-LEG-JOBB ÍROGÉPE

GRAND PRIX PARIS 1904
RIDING AND RACING

BALASSA FÉLE UGORKATÉ
Pattanás, kiütés, szepő, májfolt, sötét ráncok is eltűnnek az arcáról a valódi angol használata által.
Egy üveg ára 2 korona.
Hozzá ugorkaszappan 1 k. púder 1-20 k.

Főszekrény: **BALASSA KORNÉL** győzeletpátra Bécs-Erzsébetváros.

KATZER -Részv. társaság megóvó-intézete az első és legnagyobb 1/2 millió részvény-tőke
Budapest, Ó-utca 42, 44 (szaját ház), 45, 46, és Uj-utca 43.
Katzer szörmeárol az egész világon el vannak terjedve és elsőrangúak.

KISS
SZERENCSEJE
NAGY
1000000
VÁSÁROLJON CSAK
KISS-FÉLE
SZERENCSE-SORS-LEVELET
KISS-NARÓLY-TÁRSASÁG
BUDAPEST, V., Váci-körút 32.

A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYFORRÁS
kiváló összetételű égvényes sós savanyúvíz, amely tapasztalatom szerint megbízható gyógyhatással bír a légzőszervek, valamint a gyomor és bélcsatorna hurutos bántalmainál, ugy-szintén a húgy és ivarszervek hurutos és vérpangásos bántalmainál is. Jó hatást gyakorol továbbá a belek atoniájára és a hasi vérbőségéből eredő májbetegségekre. A „Siculia”-forrás belső használatának fűréssel való egyesítése oszlató hatást fejt ki: a női medence szervek idült izzadmányainál. A tüdőgümőkör kezdetleges eseteiben, valamint a gümős-görvényes nyírkmirigy dagadtok ellen jó sikerrel alkalmazható. Célyszerű segédeszközök képez az elhízás és idült közsvény gyógyításában is. Ezen sokoldalú használhatóságánál fogva minden számat tarthat az orvosok figyelmére.
Budapest, 1905. január 8.

Dr. Korányi Frigyes,
egyetemi tanár, főorvosi tanácsos, a M. Tud. Akad. tagja, stb. stb.
Székülöl a kezele májados „SICULIA” természetes szénasavos forró gyár r. t. MÁLNÁSPÖRDÖN Háromszék van. Cím: SICULIA, Málnásfürdő. Főraktárak Budapest: IV., Múzeum-körút 7. és minden nagyobb városban.
Kérjük a SICULIA névre figyelni!!!

Szénasav szab.
Árpád
RAJZ-ESZKÖZ.
az összes közép-iskolákban a legjobbban bevált
MAGYAR KÖRZÖ
MINDENŰT KAPHATÓ.

GŐZCÉPLEKÉSZLETEK 2 1/2-től 12 lóerőig, BENZINMOTOROK, SZALMAPRÉSEK GŐZHAJTÁSÁRA, ARATGÉPEK és egyéb MEZOGAZDASÁGI GÉPEK
legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók
A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRŰGYNÖKSÉGÉNÉL
BUDAPEST, V., Váci-körút 32. szám.

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk. — Kerületi képviselő Márkus József OROSHÁZA

Hála Istennek

hogy megengedte magánál, oly hatalmas gyógyszert feltalálni, mint „György életbaltam” mely nekem annyira segített bajaimnál! Így írja Vas Fe encz, Cupreg (Zágráb megye. Számtalan beteg találta egészségét a „György életbaltam” által, melynek gyógyhatás csodálatos, hívtásképen: gyomorhajtás, etvágytalanság, influenza, kolika, fáz, csúsz közsvény, fej- és fejfájásban szenvedőknek. 83 71 elismerőlevél bizonyítja ezt. — 12 kis vagy 6 nagy do la üveg 4 kor, 50 fill bérmentve Minden íy rendeléshez 1 üveg ingyen tesz mellékelve pontos használati utasítással. Székülöl az egyedüli készítő: II.

Tejeladási hirdmény.

Az örgróf Palla vicini-uradalom midszenti gazdaságának napenkénti — körülbelül 150—200 liternyi — tejfölöslege eladó. Megfelelő számú abonens esetén, legalább 5 liternyi mennyiségben házhoz is kihordatik és pedig november, december, január, február, március és április hónapokban literenkint 16 fillérért, a többi hat hónapban pedig 14 fillérért.

Bővebb felvilágosítással szolgál a midszenti gazdaság kezelőbiztsága
2—1 CS. MINDSZENTEN.

Özv. Polatsek Jakabné.

III. tized 145 számú házánál egy bolthelyiség lakással, esetleg lakás nélkül is április hó 1-től kiadó, esetleg előnyös feltételek mellett eladó.
8—3

Gyepszéna.

2 kazal jóminőségű gyepszéna van eladó

Györy Sándor,
vendéglősnél.

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel tiszta és ment káros alkatrészekről.

Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György cég Aussigban bárkinek, a ki bebizonyítja, hogy szappana a „Schicht“ névvel, valami káros keveréket tartalmaz.

SCHICHT-szappan!

a legjobb és használatban a legolcsóbb!

kiváló hatású tulajdonsága miatt

előnyös eredménnyel

bármilyen mosási célra, úgymint:

saját használatra,
minden ruhaneműnél és
mindenhez

ami egyáltalában mosva lesz.

20—11

II.

Törvényesen védve: Minden utánzás és utánnyomás büntetendő. Törvény-nomtudás nem mentesít.

BÍRÓ: Vádolt, Ön az egész és utolsó pénzt celtalanul, érték és hatátnélküli szerekre pazarolta, dacára annak, hogy úgy mint mindenki, Ön is tudhatta, hogy **Thierry-féle balzam és centifólia-kenőcs** a legmegbízhatóbb és a leghatásosabb szerek minden esetben és ezt a köszönőlevelek ezreivel lehet bizonyítani.

VÁDLOTT: Sajnos, többször hagytam magamat félrevezetni és minden nekem kínált érték- és hatátnélküli szerhez folyamodtam, amit azonban ösztintem sajnállok.

BÍRÓ: A tudatlanság a törvény szerint nem menthető, vagy igazoló ok. Miért nem hozta meg magának Thierry gyógyszerésztől Pregradából a köszönő levelek ezreit tartalmazó füzetet, amit bárki is ingyen és bérmentve megkaphat?

VÁDLOTT: Ez a körülmény, sajnálatomra, előttem ismeretlen volt.

BÍRÓ: Azon kikötéssel, hogy e mulasztást a jövőben pótolni fogja, most felmentem azon vád alól, hogy az őnmaga és családja iránti gondosságot emulasztotta De ígérje, hogy jövőben óvakodni fog lépni menni és nem veszi majd a sokféle hatátnélküli haszontalan szereket és hamisítványokat s csak a **Thierry-féle balzamat és centifólia-kenőcsöt** fogja meglegelő használatnak tartani. Az egészség törvényeit okvetlen be kell tartanunk, mert ezek elhanyagolása betegségek és a szervek elgyengülése által bűnhődnek. Az emberiség segítségére, a betegség és fájdalom lecsillapítására legbiztosabban **Thierry** szerrel szolgálnak és senkinek sem kell tovább hiábavalóan szenvedni, ha ezen olcsó szerek miníg a használnak és állandóan alkalmazkazzak.

A Thierry-balzamban páratlan szer **köhögés, katarrus, mellfájás, tüdővész, torokfájás, rekedtség, bronhitis, májeltajulás, gyomorgröcsök, kolika, emésztési zavarok és különösen influenza ellen** és biztos gyógyulást hoz mindenkinek.

ÁRA 12 kis-, vagy 6 dupla-üveg, vagy pedig egy nagy különlegességi üvegnek 6 korona bérmentesen.

Thierry centifólia-kenőcse a netovábbja a szereknek sebek és gyulladáskor, mell és mellkeményedéseknél, kelécskéknél, sérüléseknél, karbunkulásoknál, kelevényeknél, hólyagoknál és gyermekfeltöréseknél. Megpuhít és megnyit minden szálkát vagy a testbe jutott idegen dolgot. Idejekorán alkalmazva megakadályoz minden vérmérgeszt és feleslegessé tesz minden operációt.
Egy tégely ára bérmentve 3 korona 60 fillér.

A tájékoztató füzetet ezernyi elismerőlevéllel bárki is ingyen és bérmentve megkapja.

A szerek szétküldése csak a pénz előzetes beküldése vagy utánvétel mellett történik.

Megrendelési cím: 26—2

THIERRY A. gyógyszerész Pregrada.

Rohitsch "Auerbrunn" mellett.

Raktár Budapestben, Török József gyógytára és D. Egger J. és L. gyógytára. Vértess L. Lugos, valamint minden gyógysszertárban és drogeriákban

Allein echter Balsam aus der Schutzgepfl-Anstalt des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

ÖVÖ különlegességek, valódi francia és amerikai gyártmány, eredeti csomagolásban!

Urrosilag ajánlva! Föltétlen biztos Ara koronáértékben tucatanként: 2, 4, 6, 8, 10, 12. Hódjg fölülmulhatatlan eredeti amerikai ujdonság

„Silk Finish Nevertear“

Rendkívüli finomsága és nyújthatósága folyán teljes biztonságot nyújt — Ara tucatanként kor. 10—12. Bouts-americans (rövid mag-övszer), tucatanként 6, 8, 10. Női övszer »Pessarium oculisvum« Mensinga tanár szerint, orvosi rendeltetre. Ara 3—5 Valódi francia övő biztonsági szivacsok (sa fey-sponges) Ara tucatanként 6—12 korona.

Uj! Auto vaporal spray! a legbiztosabb és legkényelmesebb nyílvédő külsőlegesség. Sok ezer elismerő nyilatkozat! Ara 15 korona.

ÖVÁS! Ne engedje magát befolyásoltatni olcsóbb árúk által, mert csakis a valójában eredeti amerikai övszerek felelnek meg a célnak!!! 20—2

Havibaj köttök „DIANA öv“.
Hasköttök (lógó has köttök, sérv vagy gyomorhaj ellen!) — (Női kiszolgálás)

Gummi-gröcsér harisnyák értágulás, dagadt láb és gyermekláb ellen. Mindennemű a betegpótláshoz és betegkényelemhez szükséges higiénikus eszközök eredeti gyári árak mellett.

Kérje ingyen és bérmentve a legújabb kimerítő árjegyzéket zárt borítékban, titoktartás mellett.
Keleti J. orvos-sebészeti mű- és kötszer-árnyarából. Alapítva 1878.

Budapest, IV., Koronaherczeg-útca 27/21. hirdetésre hivatkozók gummáru rendeléseknél 20 százalék árkedvezményben részesülnek.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment Capsici comp., a Horgony-Pala-Expeller pöttéke

egy régióknak bizonyult hátszert, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalomcsillapító szarnak bizonyult közönségnél, csontmál és meghűtéskor bodorszerűképpen használva.

Figyelemreztetés. Súlyos hatásványok miatt bevásárláskor óvatossággal legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban van csomagolva. Ara üvegben 80 fillér, 1 kor., 40 L és 2 korona és üvegkőrt minden gyógysszertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógysszertár, Budapestben. Richter gyógysszertára. aa „Aranycsontmál“, Prágában. Török József gyógysszertár, Budapestben.

Sántha Ferencznek

1 hold nagyhegyi homokos talajú szőlője eladó. — Értekezni lehet I. tized 222. sz. alatt a Céh-házzal, szemben.

Eladó házrés.

A Petőfi-útcában, a Nyiry Dániel-féle ház egy negyedrésze eladó.

Értekezni lehet ez irát lapunk szerkesztőjével. (2)